چهره روز

رئیس اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی خبر داد

رونق تجارت از مسیر آسیای میانه

محسن موسوی زاده| با اختلال در تردد تجاری تنگه هرمز، بخشی از جریان تجارت منطقه‌ای به سمت مسیرهای جایگزین زمینی و ریلی تغییر مسیر داد؛ تغییری که می‌تواند به بازتعریف نقش ایران در زنجیره ترانزیت منطقه‌ای منجر شود. این رخداد نشان داد که در شرایط بحران‌های دریایی، کریدورهای عبوری از خاک ایران همچنان از ظرفیت تبدیل شدن به مسیرهای مکمل و حتی جایگزین برخوردارند. یکی از مسیرهایی که در این میان فعال شده، مسیرهای خراسان رضوی است. فعالان اقتصادی می‌گویند هم‌جواری خراسان رضوی با آسیای میانه و افغانستان سبب شده تا این استان به یکی از راه‌های تأمین کالاهای موردنیاز کشور از شرق آسیا تبدیل شود. در همین باره رئیس اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی در گفت‌وگو با شهرآرا از رونق تجارت از مسیر آسیای میانه خبر داد و گفت: خراسان رضوی به دلیل جایگاهی که دارد، می‌تواند به یکی از قطب‌های تجارت ایران با کشورهای آسیای میانه و شرق آسیا تبدیل شود. خوشبختانه در سال‌های اخیر اقدامات خوبی برای تحقق این مسئله انجام شده است. اکنون تلاش‌های صورت گرفته برای افزایش مبادلات تجاری با همسایگان سبب شده تا با وجود شرایط خاصی که کشور در آن قرار دارد، تجارت میان خراسان رضوی و کشورهای آسیای میانه رونق داشته باشد. کاظم شیردل افزود: برای توسعه روابط اقتصادی با کشورهای آسیا میانه باید مسئله تعهد ارزی صادرکنندگان برطرف شود. در واقع بیشترین مبادلات تجاری خراسانی‌ها با آسیای میانه براساس ریال است، ولی بانک مرکزی این مسئله را در نظر نمی‌گیرد. شیردل با بیان اینکه تحولات پس از جنگ بیش از گذشته ضرورت توسعه متوازن را یادآوری کرد، گفت: وقتی توسعه در همه استان‌ها به صورت متوازن صورت بگیرد، این مسئله سبب می‌شود تا فرصت‌ها بیشتر شده و از طرفی آسیب‌پذیرهای اقتصادی هم در مواقع بحرانی کمتر شود. به عنوان مثال همین ظرفیت تجارتی که خراسان رضوی دارد، اکنون به یک مزیت خوب برای ما تبدیل شده است. با این حال، مسئله این است که برای استفاده بیشتر از این ظرفیت‌ها باید توسعه بزرگراه‌ها را در دستورکار قرار داد.

بازار سلامت در تب گرانی

شهرآرا از بازار تجهیزات پزشکی مشهد گزارش می‌دهد

رضا میرزاده - سرور هادیان

گزارش میدانی

بیماران این روزها برای تأمین مایحتاج درمانی خود با چالش‌های بزرگی روبه‌رو هستند. برخی از آن‌ها هنگام مشاهده قیمت اقلام پزشکی موردنیازشان چنان شوکه می‌شوند که لحظه‌ای بیماری خود را فراموش می‌کنند؛ آن هم برای لوازمی که گاهی به‌صورت روزمره به آن‌ها نیاز دارند.

در بازار فروش لوازم پزشکی مشهد، سکوتی دردناک میان خریدار و فروشنده حاکم است. نه صاحبان اصناف می‌توانند کالاهای موردنیاز بازار را به‌درستی تأمین کنند و نه افرادی که نیازمند این کالاها هستند قدرت خرید آن‌ها را دارند. بسیاری از مشتریان اغلب تا جلوی درمغازه‌ها می‌آیند و پس از شنیدن قیمت‌ها، یا از خرید منصرف می‌شوند یا تلاش می‌کنند با انتخاب ارزان‌ترین و گاه کم‌کیفیت‌ترین کالاهای موجود، میزان سبد کالای موردنیاز را با توجه به موجودی جیب خود، کاهش دهند.

گرانی لوازم پزشکی در بازار

در جریان بازدید میدانی شهرآرا از بازار لوازم پزشکی مشهد، فروشندگان به این نکته اشاره می‌کنند که اغلب این کالاها از خارج از کشور وارد می‌شدند که با تغییر نرخ ارز، قیمت آن‌ها افزایش پیدا کرده است. برای مثال، یک بیمار مبتلا به دیابت، نیازمند دستگاه تست قند خون و درکنار آن، نوار قند است. قیمت خرید دستگاه تست برای فروشندگان از ۶۰۰ هزار تومان به ۱.۵ میلیون تومان رسیده که نشان‌دهنده افزایش ۱۵۰ درصدی است. قیمت مصرف‌کننده همین کالا به یک میلیون و ۷۰۰ هزار تومان رسیده است. همچنین قیمت هر بسته نوار قند خون نیز از ۹۰ هزارتومان به ۴۰۰ هزار تومان افزایش یافته که بیانگر رشد حدود ۳۴۴ درصدی است. یک بیمار مبتلا به فشارخون برای تهیه دستگاه تست فشار که پیش‌تر در ارزان‌ترین حالت ۵۵۰ هزار تومان بوده، اکنون باید همان دستگاه را با قیمت یک میلیون و ۴۰۰ هزار تومان تهیه کند؛ رقمی که نشان‌دهنده افزایش حدود ۱۵۵ درصدی است.

حتی در اقلام بسیار ابتدایی مصرفی نیز وضعیت مطلوب نیست؛ به‌گونه‌ای که قیمت هر عدد گاز استریل برای پانسمان یک زخم معمولی از ۱۹۰۰ تومان به ۴ هزار تومان رسیده که نشان‌دهنده افزایش حدود ۱۱۱ درصدی است. وضعیت برای بیمارانی که نیازمند مراقبت‌های ویژه در منزل هستند، به‌مراتب ناگوارتر است؛ به‌طوری‌که تورم در تجهیزات توان‌بخشی و مراقبتی به سطوح بحرانی رسیده است. بررسی قیمت‌های خرید نشان می‌دهد که در بخش تجهیزات سنگین، تخت‌های بیمارستانی با افزایش ۱۵۴ درصدی از ۵.۵ میلیون به ۱۴ میلیون تومان رسیده‌اند. یک ویلچر معمولی از ۴.۵ میلیون تومان به ۹ میلیون تومان افزایش قیمت داشته است. این روند در سایر اقلام نیز حاکم است؛ قیمت تشک‌های مواج با رشدی ۱۱۷ درصدی از ۶ میلیون به ۱۳ میلیون تومان افزایش یافته است.

قیمت خرید یک توالت فرنگی پلاستیکی از ۴۹۰ هزار تومان به یک میلیون و ۶۵۰ هزار تومان رسیده است. باز در ساده‌ترین وضعیت، قیمت یک بسته ۵ عددی زیرانداز بیمار از ۴۰ هزار تومان به ۱۲۰ هزار تومان رسیده است. حتی در اقلام مصرفی ضروری مانند زیرانداز بیمار نیز شاهد جهش ۲۰۰ درصدی قیمت هستیم که فشار مضاعفی را بر سبد هزینه‌ای خانواده‌های دارای بیمار تحمیل کرده است. اما جهش قیمت‌ها درباره ملزوماتی که قطعات پلاستیکی در آن استفاده می‌شده و طبیعتا با صنعت پتروشیمی سر و کار دارد، بسیار بیشتر بوده و بعضی از آن‌ها حتی تا ۴ و ۵ برابر افزایش قیمت داشته است. برای نمونه، قیمت یک چرخ یدکی ویلچر از ۲۲۰ هزار تومان به حداقل ۷۰۰ هزار تومان رسیده است.

تقویت نقش بخش خصوصی در صنعت سلامت

رئیس کمیسیون سلامت اتاق بازرگانی مشهد نیز ضمن تأکید بر لزوم بازنگری در سیاست‌های واردات مواد اولیه و تقویت نقش بخش خصوصی در حکمرانی صنعت سلامت گفت: ایجاد گمرک تخصصی برای تسهیل واردات اقلام پزشکی در استان، یکی از اقداماتی است که می‌تواند در رفع مشکلات این حوزه اثرگذار باشد. مرتضی کرباسی با اشاره به چالش‌های موجود در تأمین مواد اولیه تولیدات پزشکی، برگزاری جلسه مشترک با کمیسیون مدیریت واردات را گامی در جهت دفاع از حقوق تولیدکنندگان و تلاش برای رفع موانع گمرکی دانست و افزود: پیگیری‌های مستمری در اداره کل صمت و وزارت بهداشت برای رفع مطالبات کارفرمایان حوزه سلامت در جریان است. کرباسی با اشاره به اهمیت «پایداری اجتماعی» در تولیدات پزشکی گفت: بنگاه‌های اقتصادی در حوزه سلامت صرفا واحدهای تجاری نیستند، بلکه نقشی حیاتی در تأمین سلامت عمومی ایفا می‌کنند. وی تصریح کرد: برای عبور از بحران‌های فعلی، باید از نگاه‌های کوتاه‌مدت فاصله گرفت و مصالح بلندمدت صنعت را جایگزین رویکردهای صرفا قانونی یا مقطعی کرد. کرباسی بر لزوم افزایش «تاب‌آوری مالی» صنایع دارویی و تجهیزات پزشکی برای حفظ کیفیت محصولات و جلوگیری از کمبود اقلام در بازار تأکید کرد و افزود: هدف ما خودکفایی مطلق نیست، بلکه ایجاد پایداری در تأمین است تا نبود تجهیزات پزشکی به آسیب‌دیدن مردم منجر نشود.

شوک ۷۰۰ درصدی به بازار تجهیزات پزشکی

بازار تجهیزات و ملزومات پزشکی کشور این روزها یکی از بحرانی‌ترین مقاطع خود را تجربه می‌کند. اختلال در زنجیره تأمین، نوسانات ارزی و مشکلات مدیریتی در سطح کلان باعث شده است نه‌تنها تجهیزات فوق تخصصی، بلکه تأمین کالاهای پایه و عمومی موردنیاز بیمارستان‌ها نیز با چالش‌های جدی روبه‌رو شود.

میزان افزایش قیمت کالاهای پزشکی

دستگاه تست قندخون	%۱۸۳.۳
نوارقندخون (بسته)	%۳۴۴
دستگاه تست فشارخون	%۱۵۴
گازاستریل (هرعدد)	%۱۱۰.۵
تخت بیمارستانی	%۱۵۴.۵
ویلچرمعمولی	%۱۰۰
زیرانداز بیمار (۵ عددی)	%۲۰۰
چرخ یدکی ویلچر	%۲۱۸

رئیس اتحادیه صنف فروشندگان تجهیزات و ملزومات پزشکی، آزمایشگاهی و دندان‌پزشکی مشهد، در گفت‌وگو با شهرآرا از جهش بی‌سابقه هزینه‌ها خبر داد و گفت: تغییر تالار ارزی و الزام واردکنندگان به استفاده از ارز آزاد، در کنار ناهماهنگی در تخصیص بموقع منابع مالی، موجب افزایش حدود ۷۰۰ درصدی هزینه واردات تجهیزات پزشکی شده است.

محمدمهدی پویافر با هشدار درباره پیامدهای این وضعیت، افزود: افزایش هزینه‌ها می‌تواند به تعدیل ۳۰ تا ۵۰ درصدی نیروی انسانی در شرکت‌های تجهیزات پزشکی منجر شود و در برخی حوزه‌ها نیز کاهش ۹۰ درصدی تولید را به‌دنبال داشته باشد.

پویافر به افزایش شدید هزینه‌های جانبی اشاره کرد و گفت: علاوه بر بحران ارزی، رشد درخور توجه هزینه‌های حمل‌ونقل بین‌المللی، سوخت، حامل‌های انرژی و دستمزد نیروی انسانی، فشار مضاعفی بر تولیدکنندگان و واردکنندگان وارد کرده و توان مالی آنان را به‌شدت کاهش داده است.

او یکی از عوامل اصلی تشدید بحران در این حوزه را بدهی‌های انباشته دولت به فعالان بخش خصوصی دانست و اظهار کرد: وقتی مطالبات شرکت‌ها از سوی وزارت بهداشت پرداخت نمی‌شود، زنجیره تأمین دچار اختلال می‌شود؛ تولیدکننده نمی‌تواند مواد اولیه تهیه کند، واردکننده قادر به واردات کالای جدید نیست و درنهایت توزیع‌کننده نیز امکان تأمین نیاز مراکز درمانی را از دست می‌دهد.

رئیس اتحادیه ملزومات پزشکی مشهد در ادامه با اشاره به نقش برخی شرکت‌های خصولتی در افزایش قیمت‌ها، گفت: بخشی از تلاطم بازار ناشی از عملکرد این شرکت‌هاست که با ایجاد شبکه‌های توزیع چندلایه و صدور فاکتورهای متعدد میان زیرمجموعه‌های خود، قیمت کالا را پیش از رسیدن به بیمارستان‌ها به شکل درخور توجهی افزایش می‌دهند؛ اقدامی که می‌تواند مصداق تضییع بیت‌المال تلقی شود. وی با ابراز نگرانی از گسترش کمبودها به کالاهای پایه و عمومی بیان کرد: پیش از این محدودیت‌ها بیشتر در تجهیزات فوق‌تخصصی دیده می‌شد، اما اکنون اقلام ساده‌ای مانند نوار تست قند خون نیز در بازار کمیاب شده است. حتی برخی بیمارستان‌ها به‌دلیل بدهی‌های معوق، توان تأمین پک‌های جراحی را ندارند.

پویافر ادامه داد: در چنین شرایطی بیماران برای دریافت ابتدایی‌ترین خدمات درمانی با مشکل مواجه می‌شوند و گاهی برای تهیه ملزومات ضروری جراحی به خارج از بیمارستان ارجاع داده می‌شوند؛ وضعیتی که با استانداردهای خدمات سلامت فاصله زیادی دارد.

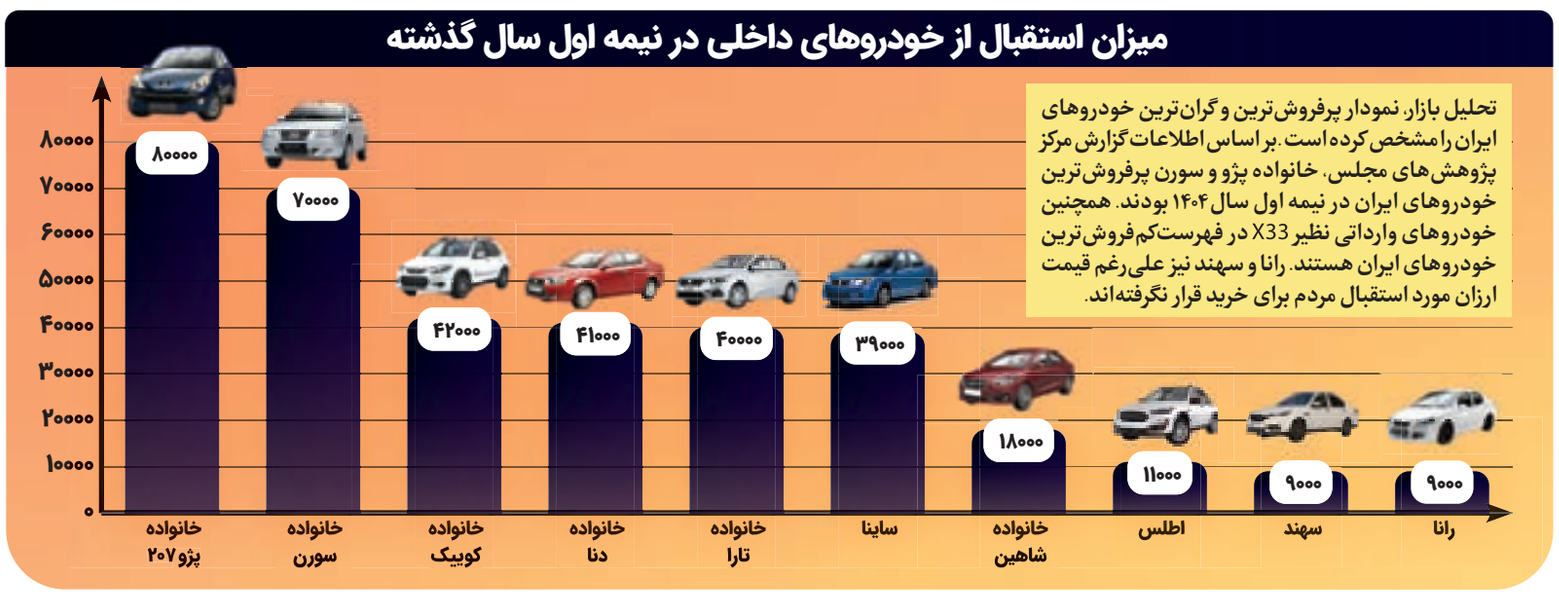

یادداشت

گرانی؛ فاصله برچسب و پرداخت!

غلامرضا نبی اسدی
روزنامه نگار

معادلات ادراکی را فقط در میدان‌های رسمی نمی‌توان جست‌وجو کرد؛ گاه این معادله، درست همان جایی رخ می‌دهد که شهروند، میان قفسه‌های یک فروشگاه ایستاده و به برچسبی خیره شده که تا چند ساعت قبل عدد دیگری روی آن نوشته شده بود. تیغ به جانش افتاد اما فقط عدد را نتراشید، خراش اصلی را روی اعتماد انداخت. اعتماد به ثبات! جامعه تک ساحتی نیست؛ اگر امنیت، ستون بقاست، معیشت نیز ستون مشروعیت است. هیچ حکمرانی‌ای تنها با انباشت قدرت سخت پایدار نمی‌ماند؛ همان‌قدر که خشاب پُر برای رزمنده مهم است، قفسه پُر نیز برای جامعه‌ای که باید احساس ثبات کند، واجد معنای راهبردی است. دولت را باید در همین نقطه فهمید. کوشش برای تأمین کالا، برای پر نگه داشتن بازار، برای جلوگیری از کمبود، اقدامی قابل اعتناست. چنان‌که ارتش و سپاه در هندسه قدرت ملی، ضامن امنیت بیرونی‌اند، نظام توزیع و تنظیم بازار نیز ضامن آرامش درونی است. این دو، دوگانه متعارض نیستند؛ مکمل یکدیگرند. سیاست ورزی بالغ، میان امنیت و معیشت، رقابت تعریف نمی‌کند، هم پوشانی ایجاد می‌کند. اما مسئله دقیقا از جایی آغاز می‌شود که دولت، پیروزی در «وفور» را با موفقیت در «ثبات» اشتباه می‌گیرد. قفسه‌های پُر، به خودی خود، تولید آرامش نمی‌کنند. قفسه پُر وقتی معنادار است که قیمت نیز قابل پیش‌بینی و برنامه‌ریزی باشد. جامعه نه فقط از نبود کالا که از بی‌ثباتی نیز می‌ترسد. گرانی، صرفا یک شاخص اقتصادی نیست؛ یک تجربه روانی اجتماعی است. شهروند وقتی هر روز با عددی تازه مواجه می‌شود، فقط قدرت خریدش را از دست نمی‌دهد؛ بخشی از قابلیت برنامه‌ریزی برای زندگی را هم ازکف می‌دهد. این همان نقطه‌ای است که رسانه باید درباره‌اش هشدار دهد؛ گرانی بی‌مهار، فراتر از فشار اقتصادی، نوعی فرسایش ادراکی ایجاد می‌کند. جامعه به‌تدریج احساس می‌کند میان واقعیت و روایت رسمی، شکافی شکل گرفته است. از یک سو گفته می‌شود بازار تأمین است، از سوی دیگر شهروند در مقام خریدار با بازاری مواجه می‌شود که قیمت در آن نه یک قرارداد، بلکه یک متغیر سیال است. کالایی که دیروز ۱۱۰ هزار تومان بود، چند هفته بعد ۱۳۵ هزار می‌شود، سپس با برچسب ۱۶۰ هزار عرضه می‌شود اما هنگام پرداخت، ۱۸۰ هزار تومان از حساب کسر می‌شود. این فقط یک تخلف خرد نیست؛ نماد بحران تنظیم‌گری است. فاصله میان برچسب و پرداخت، در واقع فاصله میان نظم و بی‌نظمی است. در چنین وضعیتی، مسئله صرفا گران‌فروشی نیست؛ مسئله تضعیف مرجعیت قواعد است. اگر قیمت درج‌شده اعتباری ندارد، چه چیز دیگری اعتبار خواهد داشت؟ دولت اگر می‌خواهد سرمایه اجتماعی خود را حفظ کند، نمی‌تواند به منطق «عرضه کافی است» بسنده کند. وفور بدون نظارت، آرامش نمی‌آورد. بازار، فقط انبار کالا نیست؛ صحنه تولید اعتماد است. همان جا که شهروند باید احساس کند قواعدی هست که از او در برابر آشوب قیمت‌ها حمایت می‌کند.

نظارت اقتصادی، در این معنا، صرفا یک وظیفه اداری نیست؛ بخشی از تنظیم رابطه دولت و جامعه است. هر برچسب مخدوش، هر قیمت متغیر، هر پاسخ مبهم فروشنده، یک پیام رسانه‌ای علیه ثبات مخابره می‌کند. بدانیم که حکمرانی موفق، فقط کشور را اداره نمی‌کند؛ حس اداره شدن را نیز در جامعه بازتولید می‌کند. البته مردم از دولت انتظار معجزه ندارند؛ انتظار قاعده دارند. انتظار دارند آنچه نوشته می‌شود، همان باشد که پرداخت می‌کنند. انتظار دارند فاصله میان اعلام و اجرا، حداقلی باشد. این همان نقطه‌ای است که اعتماد عمومی ساخته یا مستهلک می‌شود. برای حفاظت از سرمایه ملی اعتماد، باید از قفسه‌های پُر مراقبت کرد، چه جامعه‌ای که آرامش اقتصادی خود را از دست بدهد، دیر یا زود هزینه آن را در حوزه‌های دیگر نیز مطالبه خواهد کرد.

روی خط اقتصاد

استقبال از صندوق‌های طلا

تجارت‌نیوز| بررسی داده‌های معاملاتی نشان می‌دهد، صندوق‌های طلا دیروز با ورود ۳ هزار و ۷۱ میلیارد تومان پول حقیقی مواجه شدند؛ رقمی که بار دیگر جایگاه این گروه را به‌عنوان مقصد اصلی نقدینگی تثبیت می‌کند. ارزش معاملات این صندوق به ۱۰ هزار و ۷۸۵ میلیارد تومان رسید و حجم معاملات نیز ۱.۲ میلیارد واحد ثبت شد. این سطح از گردش پول نشان می‌دهد همچنان تمرکز سرمایه‌گذاران روی این ابزار مالی بالا است. در سمت رفتار معامله‌گران، سرانه خرید حقیقی‌ها ۱۱۴.۲ میلیون تومان و سرانه فروش ۲۱۵.۲ میلیون تومان بود. همچنین قدرت خرید در محدوده منفی ۱.۸۸ قرار گرفت که نشان می‌دهد با وجود ورود پول، فروشندگان هنوز در سرانه دست بالا را دارند، اما توان مقابله با جریان نقدینگی را ندارند. در مقابل، صندوق‌های نقره نیز با ورود ۳۲.۴ میلیارد تومان پول حقیقی همراه شدند که فاصله قابل توجهی با طلایی‌ها دارند. ارزش معاملات این گروه هزار و ۸۴۲ میلیارد تومان و حجم معاملات ۱.۳ میلیارد واحد ثبت شد. سرانه خرید در این صندوق ۸۹.۶ میلیون تومان و سرانه فروش ۱۷۳ میلیون تومان بود.

خسارت شرکت‌های جهان از جنگ علیه ایران

ایسنا| تحلیل رویترز نشان داد جنگ تحمیلی علیه ایران تاکنون حداقل ۲۵ میلیارد دلار برای شرکت‌های سراسر جهان هزینه داشته و این هزینه در حال افزایش است. این تحلیل نشان می‌دهد که حداقل ۲۷۹ شرکت، جنگ را به عنوان محرکی برای اقدامات دفاعی برای کاهش ضربه مالی، از جمله افزایش قیمت و کاهش تولید، ذکر کرده‌اند. برخی دیگر سود سهام یا بازخرید سهام را به حالت تعلیق درآورده‌اند، کارکنان خود را به مرخصی اجباری فرستاده‌اند، هزینه‌های سوخت را افزایش داده‌اند یا به دنبال کمک‌های اضطراری دولتی بوده‌اند.

آغاز خرید تضمینی گندم در خراسان رضوی

شهرآرا| مدیرکل غله و خدمات بازرگانی خراسان رضوی گفت: خرید تضمینی گندم در خراسان رضوی از مناطق جنوبی استان آغاز شد و نخستین محموله محصول کشاورزان به دو سیلوی دولتی تربت حیدریه و گناباد تحویل شد. محمدابراهیم سهرابی با اعلام آغاز رسمی عملیات خرید تضمینی گندم در استان گفت: نخستین محموله‌های گندم به وزن تقریبی ۲۰ تن از سوی کشاورزان در دو سیلوی دولتی شهرستان‌های تربت حیدریه و گناباد تخلیه شد و بدین‌ترتیب، فصل خرید تضمینی گندم در استان رسما کلید خورد. وی با اشاره به نرخ مصوب خرید تضمینی گندم در سال جاری افزود: قیمت هر کیلوگرم گندم با لحاظ یک درصد افت غیرمفید و سه درصد افت مفید، مبلغ ۲۹۵ هزار ریال تعیین شده که با پرداخت مبلغ ۲۰۰ هزار ریال جایزه تحویل به ۴۹۵ هزار ریال می‌رسد. وی افزود: برآورد تولید گندم استان در سال جاری ۶۵۰ هزار تُن است و پیش‌بینی می‌شود بالغ بر ۴۵۰ هزار تُن از این میزان به‌صورت تضمینی توسط دولت خریداری شود.

دولت برنامه‌ای برای تغییر سن بازنشستگی ندارد

شهرآرانیوز| وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی تأکید کرد: دولت هیچ برنامه‌ای برای تغییر مقررات بازنشستگی، سن، سابقه و مزایا ندارد. مباحثی که درباره اصلاح فرمول محاسبه مستمری بازنشستگان مطرح می‌شود صرفا گفت‌وگوهایی بین کمیسیون اجتماعی مجلس با صندوق‌های بازنشستگی است. احمد میدری در ادامه با تأکید بر اینکه هیچ فرایندی در این زمینه در جریان نیست افزود: دولت ورودی به این موضوع نداشته است.